KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.2.2022 r.
COM(2022) 32 final

2022/0021 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1025/2012 w odniesieniu do decyzji europejskich organizacji normalizacyjnych dotyczących norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Europejskie organizacje normalizacyjne to prywatne organizacje, które odgrywają szczególną rolę w europejskim systemie normalizacji. Jak określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r.[1], normalizacja europejska jest organizowana przez zainteresowane strony i na ich rzecz w oparciu o reprezentację krajową (Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) i Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC)) i bezpośrednie uczestnictwo członków (Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI)). W przypadku przedłożenia przez Komisję wniosku o normalizację europejskie organizacje normalizacyjne (zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (UE) nr 1025/2012) są jedynymi podmiotami, które mogą wydawać normy i dokumenty normalizacyjne. Czynią to zgodnie ze szczegółowymi procedurami określonymi w art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 („rozporządzenie w sprawie normalizacji"). Rozporządzenie w sprawie normalizacji stanowi również, że Unia Europejska może wspierać finansowo europejskie organizacje normalizacyjne.

Europejskie organizacje normalizacyjne zdefiniowano w art. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie normalizacji oraz w załączniku I do tego rozporządzenia. Istnieją trzy europejskie organizacje normalizacyjne: CEN, CENELEC oraz ETSI. Mają one wyłączną kompetencję, jeśli chodzi o przeprowadzanie prac normalizacyjnych zlecanych przez Komisję na potrzeby wsparcia prawodawstwa i polityk UE.

Wynika to głównie z przyczyn historycznych. W latach 80., kiedy to utworzono obecne europejskie organizacje normalizacyjne i określono ich rolę w opracowywaniu norm, system ukierunkowany był głównie na zainteresowane strony z Unii Europejskiej.

Dzisiaj sytuacja jest odmienna, a zarządzanie wewnętrzne, procedury decyzyjne i struktura członkowska europejskich organizacji normalizacyjnych uległy wielu zmianom. Europejskie organizacje normalizacyjne współpracują obecnie z szerokim gronem zainteresowanych stron, w tym z państw trzecich, i dopuszczają je do udziału nie tylko w pracach technicznych, ale również w kształtowaniu ich polityki wewnętrznej i podejmowaniu decyzji. Taka współpraca jest pożądana, niemniej jednak w sytuacjach, gdy europejskie organizacje normalizacyjne powinny skupić się na wspieraniu prawodawstwa i polityk UE, potrzebne są zabezpieczenia zapewniające należytą procedurę i zrównoważoną reprezentację interesów zainteresowanych stron, zgodnie ze strategicznymi priorytetami i potrzebami legislacyjnymi. Dotyczy to w szczególności wewnętrznych decyzji odnośnie do opracowania norm i dokumentów normalizacyjnych zlecanych przez Komisję na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie normalizacji. Te wewnętrzne decyzje mogą obejmować takie kwestie jak decyzje w sprawie akceptacji wniosków o normalizację, akceptacji nowych tematów prac oraz przyjęcia, nowelizacji lub wycofania europejskich dokumentów normalizacyjnych. W takich przypadkach, zwłaszcza gdy europejskie organizacje normalizacyjne wspierają stosowanie

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12).

prawodawstwa UE i opracowują normy, które mają kluczowe znaczenie dla ogółu społeczeństwa UE i dla przedsiębiorstw, system zarządzania wewnętrznego europejskich organizacji normalizacyjnych musi w należytym stopniu uwzględniać opinie wszystkich zainteresowanych stron w Europie (w tym małych i średnich przedsiębiorstw oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego). Jest to tym bardziej istotne, że niektóre europejskie organizacje normalizacyjne skupiają głównie podmioty gospodarcze posiadające prawo głosu, a udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organów publicznych jest w niektórych przypadkach ograniczony.

Konieczne jest zatem doprecyzowanie zasad mających zapewnić zgodność całego wewnętrznego procesu decyzyjnego dotyczącego wydawania norm i dokumentów normalizacyjnych, które są zlecane przez Komisję na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie normalizacji, z oczekiwaniami instytucji UE względem organu opracowującego normy uznanego oficjalnie za europejską organizację normalizacyjną.

Wymóg określonej reprezentacji i uprawnień decyzyjnych krajowych jednostek normalizacyjnych w odniesieniu do norm zlecanych przez Komisję wprowadziłby wystarczające mechanizmy kontroli i równowagi, aby zapewnić spójność z prawodawstwem i politykami UE.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

W ramach swojej inicjatywy dotyczącej aktualizacji *nowej strategii przemysłowej* z 2020 r. (COM(2021) 350)[2] Komisja zapowiedziała, że zaproponuje zmianę rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, jak również strategię normalizacyjną, która przedstawiana jest wraz z niniejszym wnioskiem.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Proponowana zmiana ustawodawcza odpowiada politycznemu znaczeniu norm, co podkreślono w innych kluczowych inicjatywach Komisji, takich jak „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy" (COM(2020) 67[3]), strategia Global Gateway (JOIN(2021) 30[4]) czy oświadczenie Rady, w którym przyjmuje ona z zadowoleniem „wyrażony przez Komisję zamiar opracowania strategii na rzecz normalizacji [...] z myślą o wzmocnieniu europejskiego systemu normalizacji i zarządzania nim" (konkluzje Rady z dnia 9 czerwca 2020 r.[5]).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną inicjatywy stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość (odnośnie do działań, w przypadku których europejskie organizacje normalizacyjne nie mają wyłącznej kompetencji)**

Kwestia pomocniczości nie stanowi problemu. Przedmiotowa inicjatywa ma na celu zmianę rozporządzenia UE regulującego europejski system normalizacji. Jej celem jest w szczególności ochrona zasad dobrego zarządzania przy opracowywaniu norm zlecanych przez Komisję na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie normalizacji. Inicjatywa

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2021:350:FIN
[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0067
[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=JOIN%3A2021%3A30%3AFIN
[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52020XG0616%2801%29

ta wzmocni rolę przedstawicieli krajowych (tj. krajowych jednostek normalizacyjnych) w systemie.

- **Proporcjonalność**

Proponowana zmiana rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 jest bardzo ograniczona i ukierunkowana na prace europejskich organizacji normalizacyjnych podejmowane na wniosek Komisji. Tego rodzaju wnioski są następstwem mandatu z zakresu polityki publicznej, w związku z czym ważne jest zapewnienie zasad dobrego zarządzania zgodnie z procesem decyzyjnym UE. Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów polegających na zapewnieniu, aby na każdym etapie procesu opracowywania norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych na podstawie wniosku o normalizację przedłożonego zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 zagwarantowano reprezentację/uczestnictwo podmiotów krajowych.

- **Wybór instrumentu**

Rozporządzenie zmieniające istniejące rozporządzenie.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Komisja przeprowadziła w tej sprawie ukierunkowane konsultacje z zainteresowanymi stronami (w szczególności europejskimi organizacjami normalizacyjnymi, krajowymi jednostkami normalizacyjnymi, państwami członkowskimi UE oraz zainteresowanymi stronami z sektora przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego). Wspomnianym zainteresowanym stronom umożliwiono przedstawienie swoich poglądów i wniesienie wkładu w prace Komisji.

Podczas konsultacji w sprawie planu działania dotyczącego strategii normalizacji zainteresowane strony przedstawiły cenne opinie na temat zarządzania europejskim systemem normalizacji oraz jego przejrzystości na portalu Komisji poświęconym lepszemu stanowieniu prawa[6]. Tego rodzaju opinie Komisja otrzymała również za pośrednictwem sprawozdań sporządzonych przez europejskie organizacje zainteresowanych stron na podstawie art. 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie normalizacji.

- **Ocena skutków**

Komisja nie przeprowadziła oceny skutków tej inicjatywy. Proponowana inicjatywa dotyczy decyzji administracyjnych przyjmowanych w ramach europejskich organizacji normalizacyjnych w następstwie przedkładanych przez Komisję wniosków opartych na potrzebach politycznych lub prawnych. Wspomniane decyzje obejmują decyzje w zakresie zarządzania/decyzje administracyjne dotyczące polityk Unii. Wpływ tych decyzji administracyjnych jest ograniczony do możliwych do zidentyfikowania zainteresowanych stron. Podsumowując, nie było potrzeby przeprowadzania oceny skutków i związanych z nią konsultacji publicznych, ponieważ nowelizacja ma być/jest ograniczona i ukierunkowana oraz przewiduje techniczne zmiany obowiązujących przepisów odnośnie do kwestii zarządzania.

[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy_pl

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet instytucji UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Proponuje się wprowadzenie zmian tylko w dwóch artykułach.

Aby umożliwić europejskim organizacjom normalizacyjnym dostosowanie, w razie potrzeby, ich regulaminów wewnętrznych, w nowelizacji przewiduje się sześciomiesięczny okres przejściowy przed wejściem zmian w życie.

Komisja będzie pomagać europejskim organizacjom normalizacyjnym w zmianie ich wewnętrznych zasad podejmowania decyzji dotyczących norm i dokumentów normalizacyjnych, których opracowanie Komisja zleciła na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie normalizacji.

2022/0021 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1025/2012 w odniesieniu do decyzji europejskich organizacji normalizacyjnych dotyczących norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[7],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012[8] ustanowiono przepisy w zakresie opracowywania, na potrzeby wsparcia prawodawstwa i polityk Unii, norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych dotyczących produktów i usług.

(2) Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja może zwrócić się do jednej lub kilku europejskich organizacji normalizacyjnych z wnioskiem o przygotowanie normy europejskiej lub europejskiego dokumentu normalizacyjnego.

(3) Normy europejskie i europejskie dokumenty normalizacyjne odgrywają ważną rolę w kontekście rynku wewnętrznego. Normy zharmonizowane mogą być na przykład wykorzystywane jako podstawa domniemania zgodności produktów, które mają zostać udostępnione na rynku, z zasadniczymi wymaganiami ustanowionymi dla tych produktów w odpowiednim unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym, jeżeli są one zgodne z normami zharmonizowanymi.

(4) W ostatnich latach zmieniły się praktyki europejskich organizacji normalizacyjnych w zakresie ich zarządzania wewnętrznego i procedur decyzyjnych. W rezultacie europejskie organizacje normalizacyjne zacieśniły współpracę z międzynarodowymi i europejskimi zainteresowanymi stronami. Taka współpraca jest pożądana, ponieważ przyczynia się do zapewnienia przejrzystego, otwartego, bezstronnego i opartego na

[7] Dz.U. C … z …, s. ….

[8] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12).

konsensusie procesu normalizacji. Jeżeli jednak europejskie organizacje normalizacyjne realizują wnioski o normalizację na potrzeby wsparcia prawodawstwa i polityk Unii, nieograniczony udział którejkolwiek z zainteresowanych stron w ich wewnętrznym procesie decyzyjnym może prowadzić do decyzji, które nie uwzględniają w pełni interesów, celów polityki i wartości Unii, a także ogólnie interesu publicznego.

(5) Krajowe jednostki normalizacyjne odgrywają zasadniczą rolę w systemie normalizacji, zarówno na poziomie Unii, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012, jak i na szczeblu państw członkowskich. Krajowe jednostki normalizacyjne są zatem najlepiej przygotowane do zapewnienia należytego uwzględnienia interesów, celów polityki i wartości Unii, a także ogólnie interesu publicznego w ramach europejskich organizacji normalizacyjnych. Konieczne jest zatem wzmocnienie ich roli w organach decyzyjnych europejskich organizacji normalizacyjnych, w sytuacjach gdy organy te podejmują decyzje dotyczące norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych, których opracowanie Komisja zleciła na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.

(6) W organach decyzyjnych europejskich organizacji normalizacyjnych mogą uczestniczyć nie tylko krajowe jednostki normalizacyjne, ale również krajowe organizacje normalizacyjne m.in. z państw przystępujących, krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów do przystąpienia do Unii. Aby uniknąć wykluczenia tych organizacji z udziału w pracach przedmiotowych organów decyzyjnych, konieczne jest jedynie zapewnienie, aby decyzje tych organów dotyczące norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych, których opracowanie zlecono na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, były podejmowane wyłącznie przez przedstawicieli krajowych jednostek normalizacyjnych, bez nakładania żadnych innych wymogów dotyczących pracy organów decyzyjnych europejskich organizacji normalizacyjnych.

(7) Aby zapewnić skuteczność wymogu, zgodnie z którym decyzje organów decyzyjnych europejskich organizacji normalizacyjnych, dotyczące norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych, których opracowanie Komisja zleciła na podstawie art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, podejmowane są wyłącznie przez przedstawicieli krajowych jednostek normalizacyjnych, należy przewidzieć, że Komisja może przedkładać takie wnioski wyłącznie europejskiej organizacji normalizacyjnej, która spełnia przedmiotowy wymóg.

(8) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1025/2012.

(9) Aby umożliwić europejskim organizacjom normalizacyjnym dostosowanie, w razie potrzeby, ich regulaminów wewnętrznych do wymogów niniejszego rozporządzenia, należy odroczyć jego stosowanie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja, w granicach kompetencji określonych w Traktatach, może zwrócić się do jednej lub kilku europejskich organizacji normalizacyjnych z wnioskiem o przygotowanie w ustalonym terminie normy europejskiej lub europejskiego dokumentu

normalizacyjnego, pod warunkiem że dana europejska organizacja normalizacyjna spełnia wymóg określony w ust. 2a.”;

2) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Każda europejska organizacja normalizacyjna zapewnia, aby następujące decyzje dotyczące norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych, o których mowa w ust. 1, były podejmowane wyłącznie przez przedstawicieli krajowych jednostek normalizacyjnych w ramach właściwego organu decyzyjnego tej organizacji:

a) decyzje w sprawie akceptacji, odrzucenia i realizacji wniosków o normalizację;

b) decyzje w sprawie akceptacji nowych tematów prac;

c) decyzje w sprawie akceptacji, nowelizacji i wycofania norm europejskich lub europejskich dokumentów normalizacyjnych.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia ... [*UP: proszę wstawić datę – 6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*